

Fyzika těžkých kvarků v jádro-jaderných srážkách

Jakub Češka

Ve spolupráci s:

doc. Mgr. Jaroslav Bielčík, Ph.D.

Ing. Miroslav Myška, Ph.D.

Leszek Kosarzewski, BEng, Ph.D.

FJFI ČVUT v Praze

Zimní škola EJČF

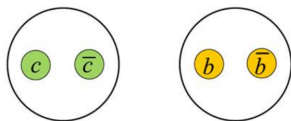
Bílý Potok

17.1.2020

- Studium produkce Υ mezonů v závislosti na multiplicitě v p+p srážkách při $\sqrt{s_{NN}} = 500$ GeV pomocí simulace srážek v MC Event Generátorech PYTHIA a HERWIG a porovnání výsledků s předběžnými STAR daty

Kvarkonia

- Kvarkonia jsou vázané stavy těžkého kvarku a korespondujícího antikvarku ($c\bar{c}$ nebo $b\bar{b}$)
- Fakt, že vzniklý mezon má nulový půvab, resp. krásu, se nazývá "skrytý" půvab, resp. "skrytá" krása

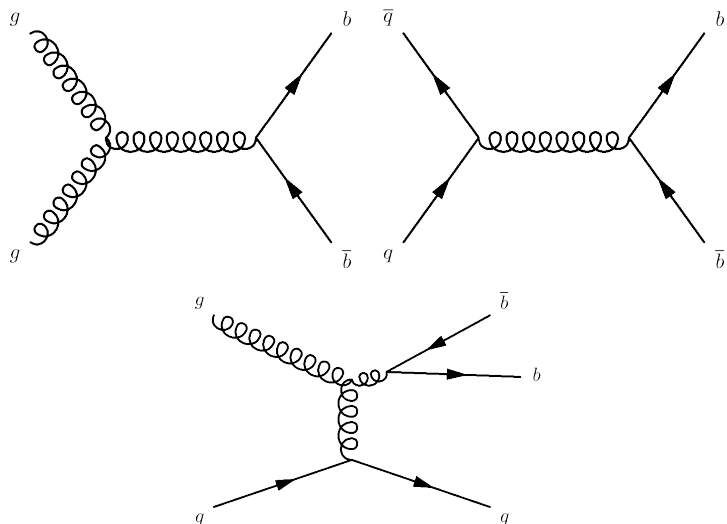

- Půvabná kvarkonia, tzv. charmonia, se mohou nacházet v různých stavech; J/ψ (základní stav), χ_c a ψ' (excitované stavy)
- Taktéž krásná kvarkonia, tzv. bottomonia, tvoří různé stavy; Υ , χ_b , Υ' či χ'_b

Produkce kvarkonií

- Mechanismus produkce není ještě dobře znám - tvrdý rozptyl + neporuchová hadronizace
- Existuje několik modelů produkce:
  - ▶ Model barevného singletu
  - ▶ Model barevného oktetu
  - ▶ Model barevného vypaření
- Těžké kvarky mohou být v $p+p$ srážkách produkovány při multipartonových interakcích - situace, kde při $p+p$ srážce dojde k více než jednomu tvrdému rozptylu partonů

Produkce kvarkonií

Potlačení produkce kvarkonií

- Důležitou vlastností lehčích kvarkonií je, že se nerozpadají silnou interakcí na korespondující "otevřené" mezony ($D^0 = c\bar{u}$, resp. $B^+ = u\bar{b}$)
- K potlačení silného rozpadu kvarkonií dochází především proto, že hmotnost kvarkonia je nižší než dvojnásobek hmotnosti korespondujícího "otevřeného mezonu"

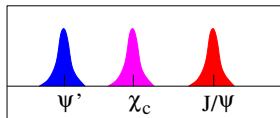
$$m_{J/\psi} \doteq 3,1\text{GeV}/c^2 < 2m_{D^0} \doteq 2 \cdot 1,87\text{GeV}/c^2$$

$$m_{\Upsilon} \doteq 9,46\text{GeV}/c^2 < 2m_{B^+} \doteq 2 \cdot 5,28\text{GeV}/c^2$$

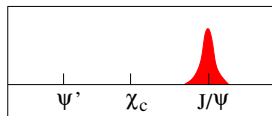
Potlačení produkce kvarkonií

- Měření kvarkonií vzešlých ze srážky těžkých iontů lze využít jako způsob zjištění teploty vzniklého QGP
- Porovnáním výtěžků jednotlivých kvarkonií je možné určit teplotní interval, ve kterém se hmota nachází
- Toto je možné, jelikož jednotlivé stavy mají jinou teplotu, při které se rozpadají
- Hmotnost stavu je úměrná jeho poloměru, tudíž těžší kvarkonia mající větší poloměr se rozpadají při nižších teplotách
- V případě charmonií to tedy znamená, že při nejnižší teplotě se rozpadá stav Ψ' , následovaný stavem χ_c a nejvyšší teploty vydrží stav J/Ψ

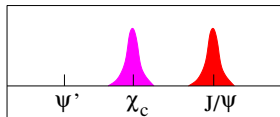
Potlačení produkce charmonií

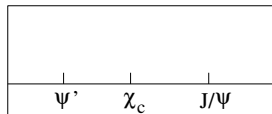
$$T < T_c$$

$$T_\chi < T < T_\Psi$$

$$T_{\Psi'} < T < T_\chi$$

$$T > T_\Psi$$

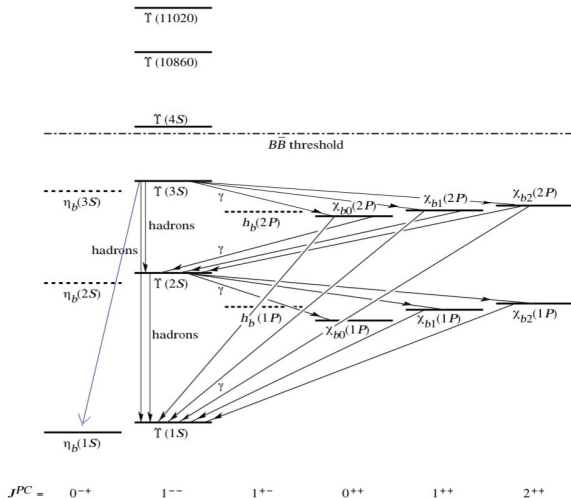
- Vázané stavy $b\bar{b}$
- Obzvlášť zájem o $\Upsilon(nS)$ stavy jako o sondu do QGP - podobné efekty jako pro J/Ψ

[*Phys.Lett.B 178(4), 416-422(1986)*]

- $\Upsilon(1S)$ - nejlehčí stav $\Upsilon(nS)$
  - ▶ $m = 9460,30 \pm 0,26$ MeV
  - ▶ dileptonové rozpadové kanály
    - ★ e^+e^- BR $(2,38 \pm 0,11)\%$
    - ★ $\mu^+\mu^-$ BR $(2,48 \pm 0,05)\%$

[*Phys.Rev.D 98, 030001(2018)*]

- $\Upsilon(2S)$ - druhý nejlehčí stav $\Upsilon(nS)$
  - ▶ $m = 10023,26 \pm 0,31$ MeV
  - ▶ dileptonové rozpadové kanály
    - ★ e^+e^- BR $(1,91 \pm 0,16)\%$
    - ★ $\mu^+\mu^-$ BR $(1,93 \pm 0,17)\%$
  - ▶ příspěvek feed-down efektů - rozpad na $\Upsilon(1S)$ + něco

- Hadronizace implementovaná pomocí strunového modelu ("string model")
- Upsilon produkce
  - ▶ $gg \rightarrow b\bar{b}g$ v barevně singletním i barevně oktetním stavu
  - ▶ $q\bar{q} \rightarrow b\bar{b}g$
  - ▶ $gq \rightarrow b\bar{b}q$
- Umožňuje produkci Υ přímo pomocí maticového elementu - možnost mít pouze události, ve kterých je generován Υ mezon
- Umožňuje zvolit pouze některé rozpadové kanály částice
  - ▶ $\Upsilon \rightarrow e^+e^-$
  - ▶ $\Upsilon \rightarrow \mu^+\mu^-$

- Hadronizace implementovaná pomocí clusterového modelu
- Produkce Upsilon není možná pomocí přímého maticového elementu - k produkci dochází v průběhu hadronizace
  - ▶ možné pouze specifikovat produkci $b\bar{b}$ páru
- Stejně jako v PYTHII možné volit pouze určité rozpadové kanály Υ mezonu
- Důležitý parametr "JetKtCut:MinKT" - určuje minimální hybnost kvarků vystupujících z maticového elementu

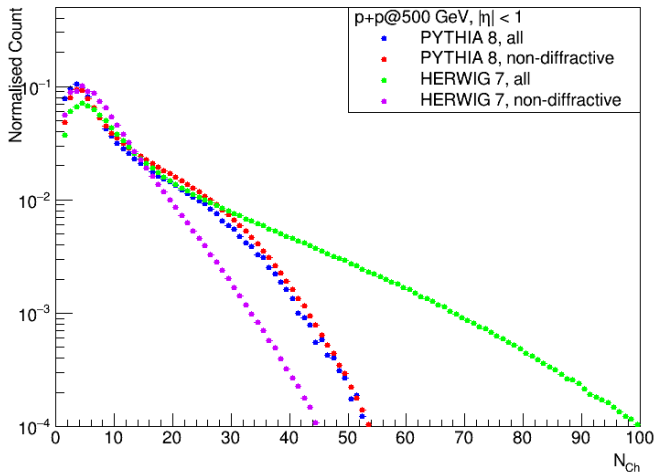
- <https://www.star.bnl.gov/protected/heavy/ullrich/pythia8/>
- Run card pro PYTHIA využívaná ve fyzice těžkých kvarků při RHIC energiích
- MRSTMCal partonové distribuční funkce z LHAPDF6
- Obsahuje multi-partonové interakce, initial-state záření and final-state záření
- Specifikováno $m_c = 1,43 \text{ GeV}$ a $m_b = 4,30 \text{ GeV}$

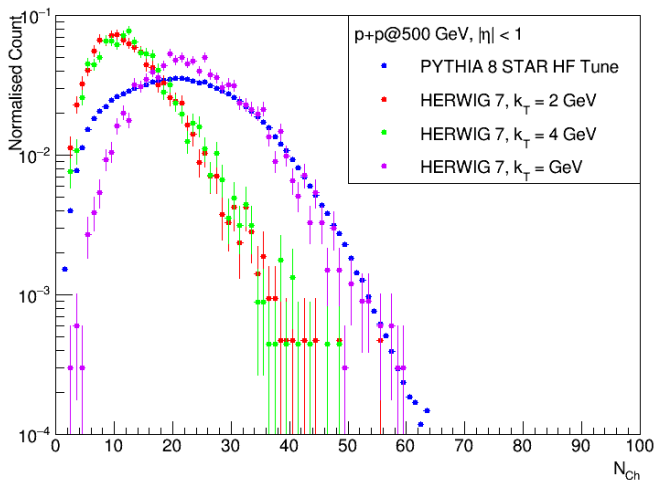
- PYTHIA 8.240, HERWIG 7.1.4
- Minimum bias události
  - ▶ Vygenerována data pro nedifraktivní procesy a pro všechny soft QCD procesy - pro analýzu pouze nedifraktivní
  - ▶ Využity k určení spektra multiplicity při dané energii
- Události s Upsilon mezonem
  - ▶ Přesně 1 Upsilon v události
  - ▶ Produkce specifických Υ stavů - v tomto případě pouze 1S a 2S
  - ▶ Rozpad Upsilon mezonu do dileptonového kanálu

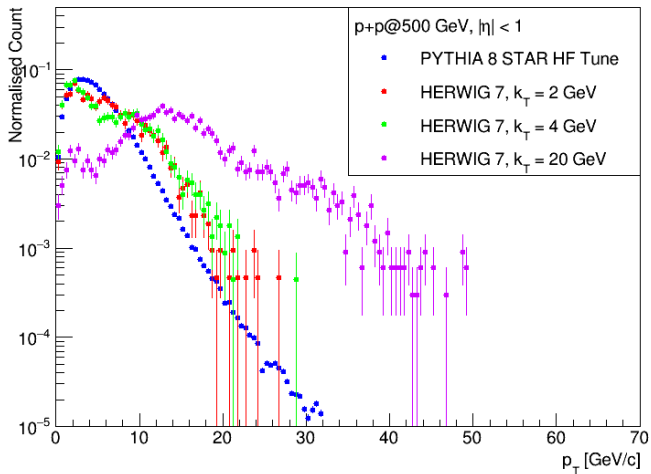
- Aplikované cuty:
  - ▶ $|\eta| < 1$
  - ▶ $p_T > 200 \text{ MeV}/c$
- Pro PYTHIA 10M MB událostí, 10M událostí s Upsilon
- Pro HERWIG 10M MB událostí, $\sim 2\text{-}3\text{k}$ událostí s Upsilon (generováno 1,25G událostí pro $k_T = 2$ a 4 GeV, 5G pro $k_T = 20$ GeV)
- Porovnání s předběžnými STAR daty
[https://drupal.star.bnl.gov/STAR/files/Quarkonium_EPS-HEP_LK_2019_7_12_v4.pdf]

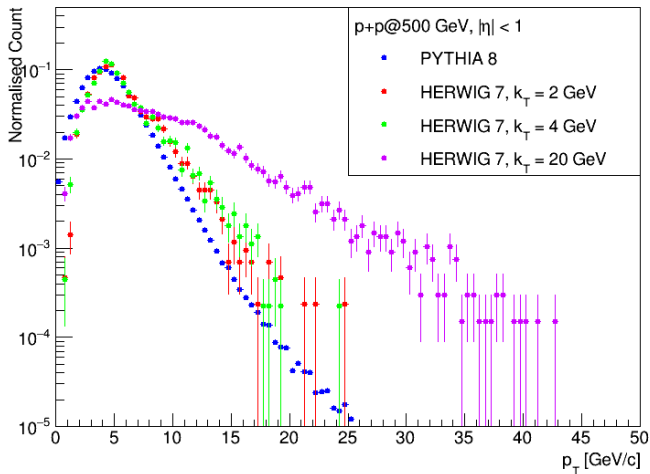
- Závislost $N_\Upsilon / \langle N_\Upsilon \rangle$ na $N_{\text{ch}} / \langle N_{\text{ch}} \rangle$
- $N_{\text{ch}} \dots$ počet nabitých částic v události (multiplicita)
- $\langle N_{\text{ch}} \rangle \dots$ střední hodnota multiplicity
- $N_\Upsilon / \langle N_\Upsilon \rangle = (N_{\text{MB}} / N_{\text{MB}}^{\text{bin}})(N_\Upsilon^{\text{bin}} / N_\Upsilon)$
  - ▶ $N_\Upsilon \dots$ celkový počet srážek s Upsilon mezonem
  - ▶ $N_\Upsilon^{\text{bin}} \dots$ počet srážek s Upsilon mezonem s $N_{\text{ch}} / \langle N_{\text{ch}} \rangle$ v korespondujícím binu
  - ▶ $N_{\text{MB}} \dots$ celkový počet minimum bias srážek
  - ▶ $N_{\text{MB}}^{\text{bin}}$ počet minimum bias srážek s korespondujícím $N_{\text{ch}} / \langle N_{\text{ch}} \rangle$

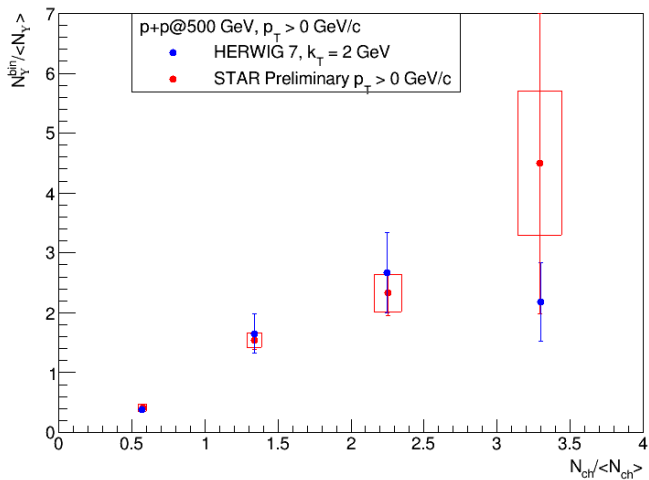

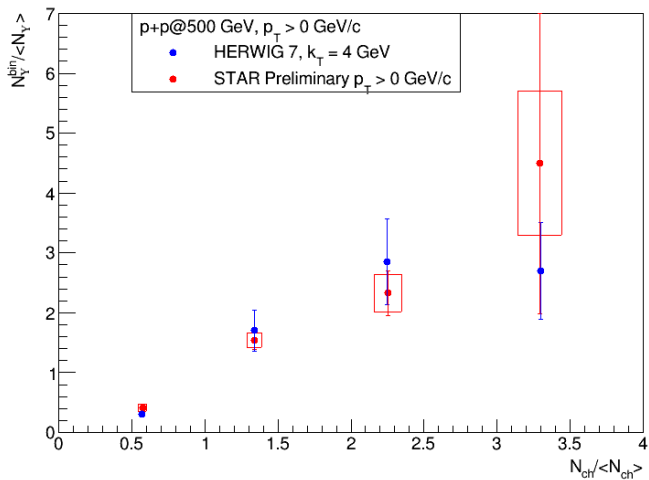

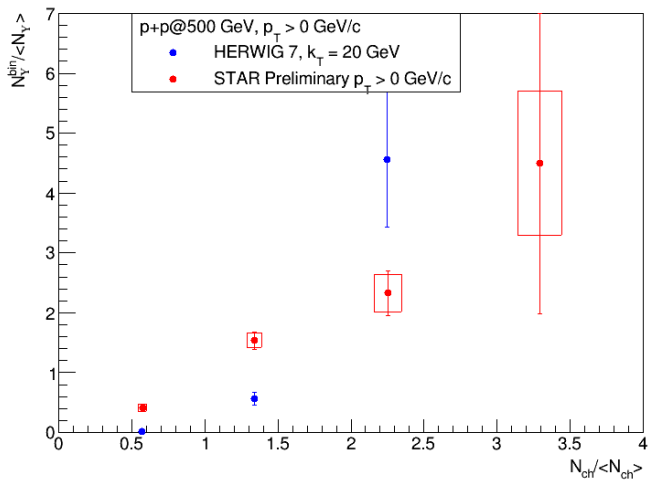
Výsledky

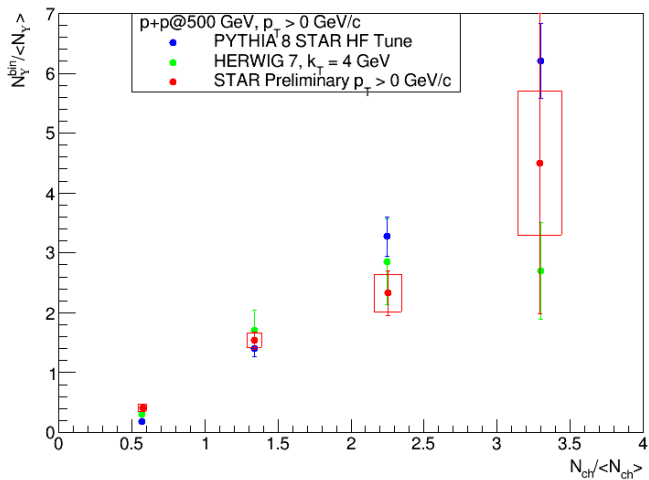
Výsledky

Výsledky

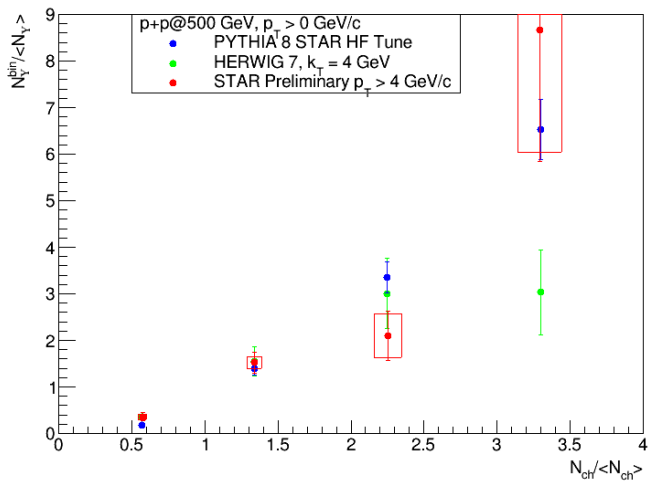

Výsledky

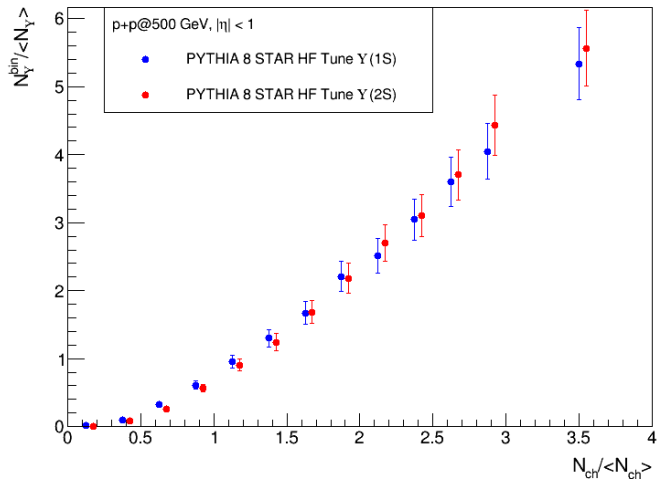

Výsledky

Výsledky

- PYTHIA 8 popisuje data v rámci chyb - souhlasí s předpokládanými trendy dat
- HERWIG 7 popisuje data dostatečně dobře pro nižší multiplicity ($< 2.5 N_{\text{ch}} / \langle N_{\text{ch}} \rangle$), pro vyšší multiplicity produkce klesá
- Data naznačují, že Upsilon mezony jsou produkovány v multipartonových interakcích
- Data pro 1S a 2S stavy vykazují řazení podle hmotnosti v důsledku nižšího vlivu perkolačních/saturačních efektů pro tvrdší procesy
- Další plány zahrnují podrobnější studii feed-down efektů těžších stavů na 1S pomocí generátoru PYTHIA

T(2S) DECAY MODES

Mode	Fraction (Γ_i/Γ)	Scale factor/ Confidence level
Γ_1 $T(1S)\pi^+\pi^-$	(17.85 ± 0.26) %	
Γ_2 $T(1S)\pi^0\pi^0$	(8.6 ± 0.4) %	
Γ_3 $\tau^+\tau^-$	(2.00 ± 0.21) %	
Γ_4 $\mu^+\mu^-$	(1.93 ± 0.17) %	S=2.2
Γ_5 e^+e^-	(1.91 ± 0.16) %	
Γ_6 $T(1S)\pi^0$	< 4	$\times 10^{-5}$ CL=90%
Γ_7 $T(1S)\eta$	(2.9 ± 0.4) $\times 10^{-4}$	S=2.0
Γ_8 $J/\psi(1S)$ anything	< 6	$\times 10^{-3}$ CL=90%
Γ_9 $J/\psi(1S)\eta_c$	< 5.4	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{10} $J/\psi(1S)\chi_{c0}$	< 3.4	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{11} $J/\psi(1S)\chi_{c1}$	< 1.2	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{12} $J/\psi(1S)\chi_{c2}$	< 2.0	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{13} $J/\psi(1S)\eta_c(2S)$	< 2.5	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{14} $J/\psi(1S)X(3940)$	< 2.0	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{15} $J/\psi(1S)X(4160)$	< 2.0	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{16} χ_{c1} anything	(2.2 ± 0.5) $\times 10^{-4}$	
Γ_{17} $\chi_{c1}(1P)^0 X_{tetra}$	< 3.67	$\times 10^{-5}$ CL=90%
Γ_{18} χ_{c2} anything	(2.3 ± 0.8) $\times 10^{-4}$	
Γ_{19} $\psi(2S)\eta_c$	< 5.1	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{20} $\psi(2S)\chi_{c0}$	< 4.7	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{21} $\psi(2S)\chi_{c1}$	< 2.5	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{22} $\psi(2S)\chi_{c2}$	< 1.9	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{23} $\psi(2S)\eta_c(2S)$	< 3.3	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{24} $\psi(2S)X(3940)$	< 3.9	$\times 10^{-6}$ CL=90%
Γ_{25} $\psi(2S)X(4160)$	< 3.9	$\times 10^{-6}$ CL=90%